

שפת הקליפ *עמ' 167-169*

מעיין צלח

ההיסטוריה של הוידאו-קליפ

- כיום אין למצוא אלבום מצליח שאינו מלווה בקליפ. מאז הולדתו של ערוץ MTV ב-1981 ועד היום, הפכו הקליפים תנאי הכרחי להצלחת שיווקו של תקליט חדש.
- הגדרה- וידאו קליפ הינו שילוב תמונות, פסקול מוזיקלי ומילות שיר, המוצגים באופן אומנותי, ומייצרים מסרים בעלי קשר אסוציאטיבי.

■ מקורות הקליפ :

1. הסרט המדבר הראשון – 'זמר הג'ז (1927), שהיה הראשון שלווה בפס קול ולמוזיקה היה בו תפקיד מכריע. בעקבותיו, התפתח ז'אנר הסרטים המוזיקליים, שהכילו גם כוריאוגרפיה. זמר הג'אז מאמי - מחופש לשחור
2. 'Soundies' - סרטים על מופעי ג'ז בני כשלוש דקות משנות ה-40 .
soundies
3. משנות ה-50 תוכניות בידור ואירוח ששולבה בהן מוזיקה פופולארית.
טמפטיישן

4. בשנות ה-70 סרטים כמו אופרת הרוק 'טומי', 'גריז', 'Fame'. גריז

5. אבות הווידיאו קליפים נחשבים סרטי פרומו ['קדימונים'] של תקליטים בראשית שנות ה-70.

6. 'הווידיאו קליפ הראשון' Bohemian Rhapsody Queen קליפים שהוקרנו בתכניות טלוויזיה שונות (1975).

7. הקליפ הראשון שהוקרן ב-MTV עם הולדתה ב-1981, היה של ה-Bangles ונשא את הכותרת הסמלית: Video Killed The Radio Star

✓ האמירה החדשנית של תחילת שנות ה-80 – כוכבי הרדיו מתו – מי ששולט היום הוא כוכב הווידיאו קליפ. אין צורך שתשיר טוב או תנגן טוב – חשוב יותר שתדע להצטלם ושהקליפ שלך יראה טוב.

ז'אנרים של קליפים:

1. **הז'אנר הקלאסי –** מבוסס על עלילה ושואב השראה מהקולנוע על סגנונותיו השונים. Michael Jackson – Thriller
2. **הז'אנר הרומנטי –** עוסק ברגשות (רומנטיים ומשפחה), בסגנון פופ רך. Kelly Clarkson - Because Of You.
3. **ז'אנר המודעות החברתית –** יבטא מאבקים חברתיים בצורה קצת סטריאוטיפית. (עוני, גזענות, אי שוויון...) amiroquai - Virtual Insanity
הדג נחש - עוד אח אחד
4. **הז'אנר הניהליסטי –** מתאים ללהקות רוק כבד בדרך כלל, מוסיקה לא הרמונית, בקליפ מצולמת הלהקה במופע, צילום תזזיתי, זוויות משונות, לרוב השירים עוסקים בהרס, מרד ואנרכיה. Nirvana - Smells
Like Teen Spirit

5. **הז'אנר הפוסט מודרני** – מצטין בחוסר עקביות וחוסר נקיטת עמדה . האמת אינה חד משמעית ותלויה בזווית שממנה מסתכלים על המציאות . תכנים מעורבבים, עומס וחוסר ארגון. Peter Gabriel – Sledgehammer בקליפ זה ניתן לראות בבירור את הסגנון הסוריאליסטי. הסוריאליזם מייחס חשיבות רבה ליכולת להשתחרר מכבלי ההיגיון ואימץ את רעיונותיו של פרויד על התת-מודע והחלום. זהו צירוף של חפצים, יצירת מטמורפוזות בעצמים, באנשים. (שינוי בגודל, בפרופורציות, ביכולת, במעבר מישות אחת לאחרת).

מודל ניתוח קליפ (פרידמן)

התקווה 6 - הכי ישראלי – צפו בקליפ ונתחו ע"פ המודל הבא.

1. משמעות דנוטטיבית - (מלשון דנוטציה)

□ תאור הקליפ תוך התייחסות לשלושת המרכיבים העיקריים שלו:

ה"סרט" – מה אנו רואים? מהו הסיפור (אם יש)? איך מצולם? איזו עריכה? לאיזה ז'אנר קולנועי שייך? מואר או חשוך? צבעוני? **מה המשמעות של כל זה?**
המוסיקה - (לאיזה ז'אנר מוזיקלי הוא משתייך? למשל: פופ, רוק, היפ הופ וכו'),
והשיר - (האם המילים מובנות לכם? איך הן קשורות לקליפ?)

2. משמעות קונוטטיבית – (מלשון קונוטציה)

- מהן המשמעויות הנובעות מן התיאור הדנוטטיבי? (כלומר):
מה רצה הקליפ לומר לנו? האם לקליפ יש מסר? האם הוא מעורר נושאים חברתיים או פוליטיים? מה דעתכם על מסרים אלה? האם הם רלוונטיים לכם? האם הם מדברים אליכם? בחרו שלושה סמלים המופיעים בקליפ הסבירו את משמעותם בקליפ.
מה מן המשמעויות הללו הכי חשוב לכם באופן אישי?

3. משמעות חוץ טקסטואלית

- האם ידועה לכם אינפורמציה חיצונית לקליפ החשובה להבנתו.

עבודת ניתוח קליפ

- בחר קליפ (שלא מופיע במצגת).
- לאיזה ז'אנר שייך הקליפ – נמק והדגם?
- ספר את הסיפור של הקליפ שצפית בו.
- על מה חשבת במהלך הצפייה בקליפ.
- מה המסר שהקליפ מנסה להעביר?
- האם התמונות התאימו לפי דעתך למנגינה ולמילים של הקליפ?
- האם העריכה הייתה מהירה? איטית? מדוע? האם היו אפקטים מיוחדים בעריכה? איזו אווירה הם יצרו?
- כתוב תסריט אחר לאותו שיר. כיצד אתה היית מציג את השיר באמצעות קליפ?
- הניתוח בהיקף של שני עמודים, בגודל גופן 12, עם כותרות מודגשות, ראשי פרקים.

תרגיל סופי

- התחלקו לצוותים (3).
 - בחרו ביחד שיר שאתם אוהבים.
 - כתבו תסריט לקליפ ע"פ אחד הז'אנרים שנלמדו בכיתה או המוכרים לכם.
 - הפיקו, שחקו, צלמו, עירכו.
 - בהצלחה
-